

Yrkande
2020-11-11

Socialdemokraterna

Yrkande angående - Överföring av verksamheter från kommunstyrelsen till äldre samt vård-och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att avveckla valfrihetssystem enligt LOV i hemtjänsten. Uppdraget ska vara fullgjort senast den 1 juli 2021.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att avveckla valfrihetssystem enligt LOV i daglig verksamhet. Uppdraget ska vara fullgjort senast den 1 juli 2021.
3. Ansvar för enheten för kontrakt och uppföljning kvarstår under kommunstyrelsen till dess att LOV i hemtjänst och daglig verksamhet avvecklats. Enheten avvecklas därefter med omedelbar verkan.
4. I övrigt bifalles tjänsteutlåtandet.

Yrkandet

Omorganisationen innebär en möjlighet att minska de administrativa, uppföljningsrelaterade och till marknadssystemen hemmahörande kostnader som belastar stadens ekonomi. Sedan införandet av LOV i Göteborg har det blivit uppenbart att privatiseringarna framkallar problem för personalen, för chefsleden, för brukarna och för medborgarna. En förkrossande majoritet av Göteborgs äldre väljer idag det kommunala, icke-vinstdrivande alternativet och den stora majoriteten medborgare är motståndare till privatiserad äldreomsorg. LOV-systemen - genomdrivna med den knappaste av tillfälliga majoriteter under förra mandatperioden - saknar därmed både funktionellt syfte och folkligt stöd. Verklig valfrihet går att åstadkomma utan vinstintresse.

Under hösten har en bredare majoritet i kommunstyrelsen kommit till insikt om att LOV-systemen leder till svåra konsekvenser för berörda verksamheter. Marknadssystem för särskilt boende för äldre och ledsagning har därefter stoppats, och även privatiseringarnas mest framstående förespråkare valt att självmant föreslå eventuella införandetidpunkter efter nästa kommunala val. I samband med omorganisationens fullständiga implementering, när styrningen av äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet stöps om i grunden, bör även de existerande marknadssystemen avvecklas. Detta ger de nya nämnderna möjlighet att ägna all sin tid, sitt engagemang, sina ekonomiska ramar och sin personal åt att förbättra arbetsmiljö, kvalitet och delaktighet i kommunal äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet – inte åt att följa upp vinstdrivande och privata aktörer. För att ge ansvariga

tjänstemän och privata företag en rimlig tidsram föreslår vi att avvecklingen ska ske lugnt och ordnat – men senast den 1 juli 2021.

Enheten för kontrakt och uppföljning, vars verksamhet är direkt kopplad till de borgerliga partiernas privatisering av hemtjänst och daglig verksamhet, förlorar sin funktion som en följd av att LOV-systemen avvecklas. Istället för en överföringsprocess till den nya nämnden föreslår vi att enheten kvarstår under kommunstyrelsen, som kommer att ha ansvaret för att marknadssystemen avvecklas under ordnat förfarande, till dess att själva enheten avvecklas.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-09-28

Diarienummer 1290/20

Handläggare

Mats Odhagen

Telefon: 031-368 02 46

E-post: mats.odhagen@stadshuset.goteborg.se

Överföring av verksamheter från kommunstyrelsen till äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Ansvar för enheten för kontrakt och uppföljning med nuvarande placering under kommunstyrelsen överförs till äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd per 1 januari 2021, i enlighet med fördelningen som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Kommunstyrelsen ska överlämna de allmänna handlingar och arkiv till äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd som behövs för att driva verksamheten inom enheten för kontrakt och uppföljning vidare.
3. Kommunstyrelsen ska överlämna de allmänna handlingar och arkiv till äldre samt vård- och omsorgsnämnden som behövs för att driva verksamheten inom Senior Göteborg vidare.
4. Överlämnade av de allmänna handlingar och arkiv som beskrivs i beslutspunkt 2 och 3 ska ske i enlighet med de beslut som tas av arkivnämnden. Tidpunkt för överlämnande är den 1 januari 2021.
5. Tillägg i reglemente för äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd, i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat att inrätta en ny nämndorganisation för stadens äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt funktionsstödsverksamhet per 1 januari 2021. Stadsledningskontoret har med anledning av den förändrade nämndorganisationen tagit fram ett förslag som innebär att verksamhet inom enheten för kontrakt och uppföljning (EKU) med nuvarande placering under kommunstyrelsen överförs till äldre samt vård- och omsorgsnämnden och i delar även till nämnden för funktionsstöd.

En sådan överföring bör enligt stadsledningskontoret innebära ett tillägg i berörda nämnders reglementen. Utöver ett förslag till ett sådant tillägg innehåller ärendet också förslag till beslut om överlämnande av allmänna handlingar. Det senare gäller även verksamheten inom Senior Göteborg som enligt tidigare besluta ska överföras för kommunstyrelsen till äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De budgetmässiga konsekvenserna av en överföring av verksamheten enligt inriktningen i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande har kontoret redogjort för i underlaget ”Förutsättningar för Göteborgs Stads budget 2021 – 2023” och därtill gjorda kompletteringar. Om kommunfullmäktiges beslut inte utfaller enligt SLK:s förslag bör justeringar göras därefter.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kommunfullmäktige har inrättat valfrihetssystem inom verksamheter där staden möter ett stort antal invånare. Det är verksamheter där staden genom myndighetsbeslut, resursfördelning eller annan typ av styrning har stor påverkan på enskilda individers livssituation och förutsättningar för en god livskvalité. Ansvariga nämnder blir därmed viktiga aktörer när det handlar om hur staden genom sin verksamhet beaktar de aspekterna som utgör grunden inom den sociala dimensionen. Exempel på sådana aspekter är ålder, jämställdhet, hälsa, mångfald, mänskliga rättigheter, funktionsnedsättning och integration.

I den analys och värdering av olika organisationsprinciper och sätt att fördela ansvar mellan nämnder som stadsledningskontoret tidigare har redovisat inom ramen för utredningen av stadsdelsorganisationen har vissa aspekter av den sociala dimensionen värderats.

Föreliggande ärende avser en förändrad ansvarsfördelning, men innehåller inga förslag om förändring i förhållande till nuvarande ordning beträffande omfattning eller inriktning på själva verksamheten som sådan. Stadsledningskontoret har därför inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Vid ett beslut i enlighet med stadsledningskontorets förslag kommer samverkan med de fackliga organisationerna ske enligt samma modell som tillämpas vid övriga verksamhetsövergångar som sker i anslutning till förändringen av stadens nämndorganisation.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-02-20 §7 att inrätta en ny nämndorganisation för stadens äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt funktionsstödsverksamhet per 1 januari 2021. Stadsledningskontoret har med anledning av den förändrade nämndorganisationen tagit fram ett förslag som innebär att verksamhet med nuvarande placering under kommunstyrelsen överförs till äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd. Ärendet innehåller också förslag gällande justeringar i reglementen samt beslut om överlämnande av allmänna handlingar.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2019-11-21 § 17 att en förändring av Göteborgs Stads nämndorganisation skulle genomföras. I ytterligare beslut har fullmäktige därefter kompletterat och preciserat förutsättningarna för delar av organisationsförändringens genomförande. Av dessa är kommunfullmäktiges beslut 2020-02-20 §7, att per 1 januari 2021 inrätta en ny nämnd med ansvar för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård och en ny nämnd med ansvar för funktionsstödsverksamhet, av särskild betydelse för detta ärende.

Ärendet berör två enheter som idag har sin placering direkt under kommunstyren och på förvaltningsnivå är en del av stadsledningskontoret – enheten för kontrakt och uppföljning (EKU) samt Senior Göteborg. Att Senior Göteborg ska föras över till äldre samt vård- och omsorgsnämnden tog kommunfullmäktige ställning till i och med beslutet 2019-11-21 § 17. Fullmäktige har dock inte tagit ställning till frågan om överlämnande av allmänna handlingar och arkiv för verksamheten, varför detta ingår som en del i detta ärende.

Enheten för kontrakt och uppföljning

EKU inrättades under 2017 i anslutning till införandet av valfrihetssystem inom hemtjänsten. Kommunfullmäktige har därefter beslutat att tillämpa valfrihetssystem även beträffande daglig verksamhet.

Enheten ansvarar för administreringen av stadens valfrihetssystem och grunden för arbetet är de förfrågningsunderlag som beslutas av kommunfullmäktige och som reglerar krav på utförare av hemtjänst respektive daglig verksamhet enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade LSS.

Uppdrag och uppgifter för EKU finns redogjorda för i underlaget för kommunfullmäktiges beslut På en övergripande nivå ansvarar enheten för att:

- handlägga ansökningar om att bli privat utförare i Göteborgs Stads valfrihetssystem,
- överenskommelser tecknas med stadsdelsnämnderna gällande krav på stadens konkurrensutsatta verksamheter,
- följa upp privata utförare samt stadens egen regi utifrån den av kommunstyrelsen beslutade planen för uppföljning av utförare i konkurrensutsatt verksamhet,
- ge stöd till utförare genom exempelvis informations- och dialogmöten.

Två medarbetare har ett särskilt uppdrag gällande nivåsättning inom daglig verksamhet. Uppdraget innebär att bedöma deltagares behov av personalstöd som en del av beslutet om ekonomisk ersättning till utföraren.

Sammantaget består enheten av nio medarbetare och en enhetschef. Enheten har också tillgång kompetenser från andra delar av stadsledningskontoret, däribland från juridiska avdelningen motsvarande en halvtidstjänst. Den budgeterade nettokostnaden utifrån 2020 års kostnadsnivå är 10,5 mnkr (inklusive påslag för OH).

När det gäller valfrihetssystemet inom hemtjänst finns det för närvarande sju privata utförare och ytterligare tre som har godkänts. Sammantaget utför de privata utförarna drygt fyra procent av stadens totala hemtjänstverksamhet. Motsvarande uppgifter för valfrihetssystemet inom daglig verksamhet är femton privata utförare och där tillhandahålls cirka arton procent av stadens totala verksamhet inom området av privata utförare. Till kommunstyrelsens sammanträde den 14 oktober har ett ärende överlämnats gällande införande av valfrihetssystem inom vård och omsorgsboende. Vid ett beslut att gå vidare med införandet skulle merparten av äldre samt vård- och omsorgsnämndens verksamhet vara konkurrensutsatt.

Överlämnande av allmänna handlingar

Såväl organisatoriska som andra typer av verksamhetsförändringar innebär i princip alltid konsekvenser för arkivvården och arkivbildningen. Enligt 4 § arkivlagen (1990:782) ansvarar varje myndighet för vården av sina allmänna handlingar, ett ansvar som även inkluderar arkiv eller delar av arkiv som övertagits från en annan myndighet. Enligt 6 § arkivförordningen (1991:446) ska en myndighets arkivbildning ses över i samband med att organisationen ändras. Utöver bestämmelserna om arkiv i arkivlagen och arkivförordningen gäller Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationshantering (Kommunfullmäktiges beslut 2017-11-23, § 22).

I samband med den nya nämndorganisationen som träder i kraft vid årsskiftet 2020/2021 föreslår stadsledningskontoret att ansvar för Senior Göteborg överförs från kommunstyrelsen till äldre samt vård- och omsorgsnämnden. När det gäller enheten för kontrakt och uppföljning föreslås ett överförande till både äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd. Förändringen ställer krav på beslut kring överlämnande av allmänna handlingar från överlämnande myndighet till mottagande myndighet.

Alternativen för den överlämnande myndigheten är:

- Överlämna och införliva – till exempel pågående ärenden som införlivas i den övertagande myndighetens arkiv.
- Överlämna – arkiv som den övertagande myndigheten behöver för att driva verksamheten vidare, och som ska förvaras åtskilt från den övertagande myndighetens arkiv.

För att överlämnandet ska vara möjligt krävs först beslut i kommunfullmäktige och därefter beslut i arkivnämnden. De beslut som tas om allmänna handlingar i samband med verksamhetsövergång har fyra huvudsakliga utgångspunkter:

- Det ska vara tydligt vilken myndighet som har ansvar för vilka allmänna handlingar och arkiv.
- Personalen som arbetar i den mottagande myndigheten ska ha tillgång till den information de behöver för att kunna utföra sitt arbete.
- En ändamålsenlig arkivredovisning och efterlevnad av offentlighetsprincipen både nu och i framtiden ska kunna säkerställas.

- För personuppgifter i allmänna handlingar och arkiv ska det vara tydligt vilken myndighet som har tagit över personuppgiftsansvaret.

Ett överlämnande av berörda enheters allmänna handlingar och arkiv kan enligt arkivlagen (15 §) ske först efter att kommunfullmäktige har gett sitt godkännande. Detta godkännande sker med stöd av beslutsatserna 2 och 3 i detta tjänsteutlåtande.

Efter kommunfullmäktiges beslut om godkännande av överlämnande av allmänna handlingar och arkiv och framställan från kommunstyrelsen beslutar arkivnämnden enligt Föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationshantering (8 kap. 11 §) om vilka arkiv som får överlämnas och vilka allmänna handlingar och uppgifter som får införlivas med arkivet tillhörandes äldre samt vård- och omsorgsnämndens eller nämnden för funktionsstöd.

De båda nämnderna ansvarar för mottaganden av de allmänna handlingarna och en ändamålsenlig arkiv- och informationshantering.

Stadsledningskontorets bedömning

När det gäller ansvaret för stadens äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt funktionsstödsverksamhet innebär pågående förändring av nämndorganisation ett byte av organisationsstruktur – från stadsdelsnämnder till facknämnder. Principen för den senare innebär att det finns *en* nämnd med *en* tillhörande förvaltningsorganisation och nämndens ansvar omfattar hela kommunen.

Kommunstyrelsen och stadsledningskontoret har idag flera uppdrag av samordnande karaktär med utgångspunkt att det finns tio stadsdelsnämnder som i allt väsentligt har samma uppdrag, men som omfattar olika geografiska delar av staden. Pågående förändring av nämndorganisationen förändrar förutsättningarna för denna typ av uppdrag vilket också omfattar vissa ansvar/verksamheter som idag har sin organisatoriska hemvist direkt under kommunstyrelsen.

I samband med inrättandet av valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten skapades en för staden gemensam enhet för att teckna och följa upp kontrakt samt överenskommelser. Stadsledningskontorets förslag var att enheten under en uppbyggnadsfas skulle organiseras direkt under kommunstyrelsen och därmed tillhöra stadsledningskontoret som förvaltningsorganisation. Efter att enheten formerats och startats upp fanns då möjlighet återvända till frågan om en mer permanent organisationstillhörighet.

Verksamheten inom EKU är numera etablerad och kan inte längre anses befinna sig i en uppbyggnadsfas. Tillsammans med den pågående förändringen av stadens nämndorganisation innebär detta att stadsledningskontoret bedömer det vara lämpligt att föreslå en förändrad ansvarsmässig tillhörighet för enheten.

Inriktning för överföring av enheten för kontrakt och uppföljning

Inriktningen för överföringen enligt stadsledningskontorets förslag vilar på följande två principer:

1. EKU kvarstår i huvudsak som en för staden gemensam enhet, dvs att enheten som tjänstepersonsorganisation hålls samman under *en* nämnds ansvar.

2. Beslut att godkänna och teckna kontrakt med extern utförare samt i förekommande fall fatta beslut om uppsägning eller hävning överförs till berörda nämnder utifrån verksamhetsansvar.

Förfrågningsunderlaget och ersättningsnivåer för privata utförare utgör grunden för EKU:s uppdrag att administrera stadens valfrihetssystem. De bildar också förutsättningar för nämnderna som ansvarar för verksamhet som omfattas av valfrihetssystem. Kommunfullmäktige fattar beslut om förfrågningsunderlag och ersättningsnivåer och stadsledningskontoret bereder underlaget inför dessa beslut. Stadsledningskontorets förslag att överföra ansvaret för EKU innebär ingen förändring av nuvarande beslutshandling i detta avseende. Att bereda underlaget ligger på andra delar av stadsledningskontoret och ligger således kvar oberoende av EKU:s organisatoriska placering.

Med utgångspunkt i de båda principerna ovan innebär stadsledningskontorets förslag att EKU som enhet har sin organisatoriska tillhörighet hos en nämnd, men har ett uppdrag att bereda underlag för två nämnder utifrån deras respektive verksamhetsansvar.

De budgetmässiga konsekvenserna av en överföring av EKU enligt föreslagen inriktning i detta ärende har stadsledningskontoret redogjort för i underlaget ”Förutsättningar för Göteborgs Stads budget 2021 – 2023” och därtill gjorda kompletteringar.

Överföring av ansvar till berörda nämnder

I dagsläget har staden infört valfrihetssystem inom hemtjänsten samt daglig verksamhet enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I den nya nämndorganisation som träder i kraft per årsskiftet är detta verksamhetsansvar fördelat på två nämnder; äldre samt vård- och omsorgsnämnden ansvarar för utförandet av hemtjänst medan nämnden för funktionsstöd ansvarar för dagligverksamhet enligt LSS. Stadsledningskontoret föreslår att båda dessa nämnder utifrån sina respektive verksamhetsansvar tillförs ansvaret att för stadens räkning besluta att godkänna och teckna kontrakt med extern utförare samt i förekommande fall fatta beslut om uppsägning eller hävning.

Utöver att utföraren får en återkoppling blir de båda nämnderna primära mottagare av den uppföljning av privata utförare samt stadens egen regi-verksamhet som EKU tar fram utifrån planen för uppföljning av utförare i konkurrensutsatt verksamhet. Likt uppföljningen av verksamheten i övrigt ska denna bidra till såväl kontroll, lärande som utveckling av verksamheten och utgöra grund för rapporteringen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ansvarar nämnderna för uppföljningen av den egna verksamheten. I sammanhanget kan noteras att detta ansvar rimligen innebär ett behov av ytterligare uppföljning av berörda verksamheter som utförs i egen regi än den som ligger i nuvarande uppdrag för EKU att utföra.

I anslutning till beslut gällande förfrågningsunderlag för hemtjänst och daglig verksamhet har kommunfullmäktige fastställt att stadsdelsnämnderna ska följa samma krav som gäller för privata utförare. Kraven på stadens egen regi framgår av en kravspecifikation som äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd förutsätts förhålla sig till när de träder i kraft och övertar verksamhetsansvaret, fram tills att fullmäktige fattar beslut om något annat.

Till EKU:s nuvarande ansvar hör att se till att överenskommelser tecknas med stadsdelsnämnderna gällande krav på stadens konkurrensutsatta verksamheter. Det är stadsdirektören som på delegation från kommunstyrelsen har mandat att teckna dessa överenskommelser. Detta ansvar överförs inte till de nya nämnderna då det skulle innebära ett ansvar att teckna överenskommelser med sig själv. Ett kortare resonemang om arbetssättet med överenskommelser i den nya nämndorganisationen och om det fortsatt finns skäl att tillämpa det finns nedan under rubriken Delegationsordning.

Överföring av ansvar gällande EKU som tjänstepersonsorganisation

I samband med införandet av valfrihetssystem inom hemtjänsten bedömde stadsledningskontoret det vara lämpligt att hålla samman ansvaret att administrera systemet inom en för staden gemensam enhet. Samtliga remissvar som behandlade frågan tillstyrkte stadsledningskontorets förslag i detta avseende. I stadsledningskontorets utredning som föregick införandet av LOV inom daglig verksamhet konstaterades att EKU skulle tillföras det tillkommande uppdraget att administrera också detta valfrihetssystem. Därmed bibehölls ordningen med en för staden samlad enhet.

Stadsledningskontoret kvarstår i bedömningen att det finns skäl att hålla samman EKU som enhet. Det innebär bättre förutsättningar att upprätthålla kompetensnivån i förhållande till att dela upp den på två nämndansvar. En sammanhållen enhet betyder också att uppdraget får en större volym, med en minskar sårbarhet och ökad möjlighet att skapa effektiva och enhetliga arbetsmetoder för administrering av valfrihetssystem och uppföljning av verksamheten.

Stadsledningskontoret föreslår att enheten överförs till äldre samt vård- och omsorgsnämnden. EKU kommer därmed formellt tillhöra äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, men fortsatt administrera valfrihetssystemen både inom hemtjänst och daglig verksamhet. Enheten kommer därmed utföra uppgifter och tillhandahålla underlag till både äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd. Aktuella uppgifter består av att handlägga ansökningar om att bli privat utförare i Göteborgs Stads valfrihetssystem, att följa upp privata utförare samt stadens egen regi utifrån den av kommunstyrelsen beslutade planen för uppföljning av utförare i konkurrensutsatt verksamhet samt att ge stöd till utförare genom exempelvis informations- och dialogmöten. En mer detaljerad beskrivning finns i bilaga 4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande som utgjorde underlag för kommunfullmäktiges beslut 2016-12-08 § 13 om att inrätta EKU.

Den uppgift som idag hanteras inom EKU och som handlar om nivåsättning gällande daglig verksamhet föreslås dock utgöra ett undantag. Nivåsättningen genomförs på uppdrag av socialsekreterare inom stadsdelarnas funktionshinderverksamhet och stadsledningskontoret föreslår att detta uppdrag och resurser motsvarande två årsarbetare istället ska överföras till nämnden för funktionsstöd.

Frågan om ett införande av valfrihetssystem enligt LOV beträffande vård- och omsorgsboende kommer överlämnas för politisk behandling under hösten 2021. Om kommunfullmäktige skulle besluta om ett införande skulle innebära att merparten av äldre samt vård- och omsorgsnämndens verksamhet är konkurrensutsatt. Det skulle också innebära en utökning av EKU:s nuvarande uppdrag. Stadsledningskontoret förordar av detta skäl att EKU bör överföras till äldre samt vård och omsorgsnämnden. Om vård- och

omsorgsboende inte konkurrensutsätts kvarstår dock daglig verksamhet som det större valfrihetssystemet.

EKU bör vara så fristående och självständig som möjligt för att ge förutsättningar till ett likartat förhållningssätt till verksamheten oberoende om den utförs i egen regi eller tillhandahålls av externa utförare. Värderingen av organisatorisk placering inom äldre samt vård- och omsorgsnämnden behöver bör därför utgå från enhetens möjligheter att utföra sitt uppdrag med hög grad av oberoende och konkurrensneutralitet. Motsvarande gäller även organisatorisk placering inom nämnden för funktionsstöd beträffande medarbetarna som genomför nivåställningen. I utredningen som föregick införandet av valfrihetssystemet inom daglig verksamhet tydliggjordes att rollen kan bli utsatt/ifrågasatt och bör därför organiseras skilt från stadens egna utförarorganisationer.

Tillägg till reglementen

Stadsledningskontoret bedömer att en överföring av EKU och framförallt det ansvar som i anslutning till detta föreslås tillföras de berörda nämnderna ska framgå i deras respektive reglementen. Kontoret föreslår därför följande tillägg i båda nämndernas reglementen:

- Nämnden ansvarar för beslut att godkänna och teckna kontrakt med privata utförare samt i förekommande fall fatta beslut om uppsägning eller hävning av kontrakt gällande konkurrensutsatt verksamhet enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem inom nämndens verksamhetsområde

Skrivningen föreslås läggas till som sista paragraf under rubriken ”Nämndens verksamhetsområde och uppgifter” i respektive reglementes andra kapitel. Ärenden kring de nya nämndernas reglementen är för närvarande överlämnade för politisk behandling i kommunstyrelsen. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt stadsledningskontorets förslag skulle skrivningen ovan utgöra paragraf sju i äldre samt vård- och omsorgsnämndens reglemente och paragraf sex i reglementet för nämnden för funktionsstöd. Numreringen av återstående paragrafer i kapitel 2 kommer justeras som en konsekvens av tillägget.

Enligt stadsledningskontorets bedömning finns inget behov av tillägg till aktuella reglementen med anledning av tjänstepersonsorganisationens placering. Den föreslagna inriktningen för genomförandet innebär att enheten kommer sköta administreringen av valfrihetssystemen som berör båda dessa nämnders verksamhetsansvar medan den formellt tillhör den ena förvaltningsorganisationen. De båda nämnderna förutsätts istället tydliggöra förutsättningarna för denna ordning i en särskild överenskommelse.

Andra styrande dokument

I anslutning till beslutet om förfrågningsunderlag för privata utförare fastställer kommunfullmäktige också att nämnderna som ansvar för stadens egen produktion/egen regi ska följa samma krav. Fullmäktige ställningstagande innebär också ett uppdrag till kommunstyrelsen att omformulera dessa i en kravspecifikation för Göteborgs Stads egna utförande av den konkurrensutsatta verksamheten.

Förfrågningsunderlaget och kravspecifikationen utgör grunden i den plan för uppföljning av utförare i konkurrensutsatt verksamhet enligt LOV som kommunstyrelsen fastställt och som avser den uppföljning som utförs av enheten för kontrakt och uppföljning. Syftet med planen är att den ska definiera former och metoder för uppföljning samt struktur för

återrapportering av resultat vid uppföljning av privata utförare och Göteborgs Stads konkurrensutsatta verksamheter.

Vid en överföring av ansvar och organisation enligt ovan angiven inriktning bedömer stadsledningskontoret att hantering och beslut gällande planen för uppföljning bör ligga de båda mottagande nämnderna. Kraven för utförarna av konkurrensutsatt verksamhet som utgör grunden för uppföljningen följer av beslut i fullmäktige, men de mottagande nämnderna får därmed möjligheten till anpassning utifrån en egen behovsbedömning. Det kan exempelvis gälla frågor som metoder, arbetsformer eller frekvens och omfattning på återrapportering till nämnden.

Att respektive nämnd har att fatta beslut om en plan för uppföljning innebär att det formellt sett blir två styrande dokument, även om förutsättningar till samordning i syfte att skapa en likartad utformning rimligen är goda.

Delegationsordning

I tredje kapitlet i kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens delegationsordning hanteras bland annat kommunstyrelsens delegation till stadsdirektören avseende finans-, stiftelse- och borgensärenden samt upphandling m.m. Vid en överföring av EKU till äldre samt vård- och omsorgsnämnden bör delegationen gällande beslut i nedan angivna ärendetyper utgå.

Kapitel	Ärendetyp	Delegat	Anmärkning
3.3.14.1.	För Göteborgs räkning besluta att godkänna och teckna kontrakt med extern utförare samt i förekommande fall fatta beslut om uppsägning eller hävning.	Stadsdirektören	Kommunfullmäktiges beslut 2016-12-08, § 13, om stadens organisation och hantering av valfrihetssystem
3.3.14.2.	För Göteborgs räkning teckna överenskommelser med stadsdelsnämnd utifrån samma krav som ställs på extern utförare.	Stadsdirektören	Kommunfullmäktiges beslut 2016-12-08, § 13, om stadens organisation och hantering av valfrihetssystem

EKU föreslås få en organisatorisk hemvist inom äldre samt vård- och omsorgsnämnden men ska även bereda underlag som avser funktionsstödsverksamhet och som ansvarsmässigt ligger inom nämnden för funktionsstöd. Båda dessa nämnder behöver därmed som en del i övertagandet av ansvar utforma sina respektive delegationsordningar för att hantera den ärendetyp som avses i kapitel 3.3.14.1. i tabellen ovan.

I den mån som arbetssättet med överenskommelser ska fortsätta är det rimligt att delegationen gällande ärendetypen som avses i kapitel 3.3.14.2. kvarstår i kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens delegationsordning. Ett alternativ skulle kunna vara att låta kommunfullmäktiges beslut kring förfrågningsunderlag och/eller ersättningsnivåer vara tillräcklig styrning när det gäller att berörda nämnder ska bedriva verksamheten enligt samma krav som ställs på externa utförare.

Att teckna överenskommelser har sannolikt haft en pedagogisk poäng i en etableringsfas av valfrihetssystem enligt LOV. Stadsledningskontoret bedömer att behovet av överenskommelser utifrån detta perspektiv inte längre kvarstår och att det minskar

ytterligare när det blir en nämnd istället för tio som har verksamhetsansvaret för respektive valfrihetssystem.

Anpassningen av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens delegationsordning enligt ovan bör i tid sammanfalla med överföringen av ansvar och organisation gällande EKV. Stadsledningskontoret har för avsikt att återkomma i ett separat ärende för att samordna denna anpassning med andra förändringar i delegationsordningen. Planen är att ett sådant ärende ska överlämnas för behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under senare delen av innevarande år. I samband med detta lämnar stadsledningskontoret ett förslag om frågan kring överenskommelser enligt något av alternativen som kort redogjorts för ovan.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör